

Приемане на Конституцията на Република България. Постижения и слабости

Конституцията на Република България е основният закон на страната. Приета е от Великото народно събрание на 12 юли 1991 г. Документът установява основните принципи, върху които се базира политическата система и обществото - политически плурализъм и разделение на властите на законодателна, изпълнителна и съдебна. С приемането на основния закон на страната, е възстановена парламентарната система на управление в България, а започналата смяна на обществената система от този момент нататък е поставена на конституционни и законни основи.

В преамбюла нейните създатели провъзгласяват своята вяроност към общочовешките ценности като „свобода, мир, хуманизъм, равенство, справедливост и търпимост”. За върховен принцип признават „правата на личността, нейното достойнство и сигурност”, заявяват решителност да превърнат България в „демократична, правова и социална държава”¹, като поемат задължението за запазване на националното и държавно единство на страната. Именно въвеждането на постиженията на модерния конституционализъм след Втората световна война е и най-ярката и позитивна черта, която коренно я различава от комунистическите конституции от 1947 и 1971 г., а и от написаната в духа, па макар и най-напредничавите идеи на 19 век, Търновска конституция. Достатъчно е да споменем Президентската институция, създаването на Конституционен съд, регламентирането ролята на политическите партии и профсъюзите, местното самоуправление, проблемите на собствеността, екологията и конкуренцията, както и постановката за върховенството на международното законодателство пред вътрешното и много други. Те са все ярки примери в тази посока.

Според Конституцията България е република с парламентарна форма на управление. Тя е единна държава, в която не се допускат автономни териториални образувания. Документът определя системата, организацията и дейността на държавните органи: Народно събрание, Министерски съвет, органите на местното самоуправление, правосъдните органи и прокуратурата, пълномощията на държавния глава - Президента на републиката. В нея са посочени принципите на демократичната избирателна система - общо, равно и пряко избирателно право с тайно гласуване,

¹ www.parliament.bg/bg/const.